

Всеукраїнська інформаційна боротьба з агресором — це також і платформа отримання достовірної інформації і усвідомлення тактичних і стратегічних перспектив подальшої боротьби.

Актуальні твори презентують досвідчені художники та студентська молодь, тому ми спостерігаємо діалог різних світоглядів і можемо прослідкувати особливості образних систем молодого і більш старшого покоління. Попри відмінності виникає синергія думок, почуттів і образів у спільному колективному прагненні перемогти ворога і будувати нову Україну, в якій буде цілість і єдність в омріяній свободі, буде максимальне самоусвідомлення своєї історичної місії цивілізаційного вибору на користь життя, демократичних цінностей, свободи не лише для України, а й для усього світу.

ЗАСОБИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ БАЗОВОЇ ФІЗИЧНОЇ ОСВІТИ

Головко Микола,

доктор педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
головний науковий співробітник відділу
біологічної, хімічної та фізичної освіти,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ,
m.golovko@ukr.net

Державний стандарт базової середньої освіти визначає метою природничої освітньої галузі, складником якої є й фізика, «формування особистості учня, який знає та розуміє основні закономірності живої і неживої природи, володіє певними вміннями її дослідження, виявляє допитливість, на основі здобутих знань і пізнавального досвіду усвідомлює цілісність природничо-наукової картини світу, здатен оцінити вплив природничих наук, техніки і технологій на сталий розвиток суспільства та можливі наслідки людської діяльності у природі, відповідально взаємодіє з навколишнім природним середовищем» [2]. В освітньому процесі з фізики її досягнення забезпечується ре-

алізацією змісту та методики компетентнісно орієнтованого навчання, шкільним фізичним експериментом, навчальною проєктною діяльністю тощо.

Значний потенціал у цьому контексті мають засоби музейної педагогіки. Сучасні музеї активно здійснюють освітню діяльність у формі музейних уроків, факультативів, творчих лабораторій, курсів, конкурсів, олімпіад. Набувають поширення квести, коли відвідувачі для вирішення освітніх завдань здійснюють у музейному просторі самостійний пошук та працюють з його інформаційними ресурсами [4]. Новітні інформаційно-комунікаційні технології дають можливість організувати віртуальні екскурсії та онлайн уроки із залученням фахівців та науковців [1].

Особливої актуальності потенціал музейної педагогіки набуває в умовах воєнного стану, коли порушено освітню інфраструктуру та традиційні комунікації учасників освітнього процесу. При цьому музейний простір стає інструментом його збереження та відновлення.

Унікальним осередком інтерактивного музейного освітньо-наукового простору є Музей науки МАН у Києві та створений його колективом спільно з працівниками Музею цікавої науки (Одеса) Музей науки та інновацій у Львові. Передбачається, що основу його інтерактивних експозицій складатиме сучасне обладнання, виготовлене у Науковому парку (Tech StartUp School) Львівської політехніки.

У музейно-освітньому просторі відвідувачі можуть у цікавій формі ознайомитися з проявом та практичним застосуванням фізичних законів у науці й техніці. Простір розподілено на інтерактивні зони: «Дивна матерія» (дослідження молекул й атомів, створення новітніх матеріалів з унікальними властивостями, вирощування кристалів тощо); «Акустика» (вивчення фізичної природи звуку та його властивостей); «Людина» (принципи функціонування людського організму, вимірювання швидкості реакції на світло та звук, зорові ілюзії); «Оптика» (ознайомлення з оптичними приладами та їх функціями й можливостями для досліджень, явища змішування кольорів та поляризації); «Великі винаходи» (ознайомлення з найвизначнішими винаходами

людства та законами природи, що покладені в їх основу); «Голограма».

Також представлено експонати доповненої реальності (наприклад, інтерактивна пісочниця-система, що створює чутливу до рухів проєкцію на реальну піщану поверхню). Інтерактивні столи забезпечують 3D-візуалізацію реальних даних [3].

Цей інтерактивний музейно-освітній простір забезпечує досягнення таких цілей базового курсу фізики, як розвиток в учнів допитливості, умінь досліджувати явища природи, а також має важливе значення у контексті організації навчання природничих предметів, зокрема, й фізики, що потребує наявності лабораторної бази й обладнання, не завжди доступного в сучасних умовах.

Список літератури

1. Варламова Ю. Використання методів музейної педагогіки в освітньому процесі ліцею. Музейна педагогіка в науковій освіті : збірник тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 25 листопада 2021 р. Київ: Національний центр «Мала академія наук України», 2021. Ч. 1. С. 46–51.
2. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: http://https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886.
3. Музей науки МАН. <https://sciencemuseum.com.ua/ua/about-us/pid/2>.
4. Телетова С. Інноваційні форми та методи роботи з учнівською та студентською аудиторією в музейній педагогіці. Музейна педагогіка в науковій освіті : збірник тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 25 листопада 2021 р. Київ: Національний центр «Мала академія наук України», 2021. Ч. 1. С. 171–176.